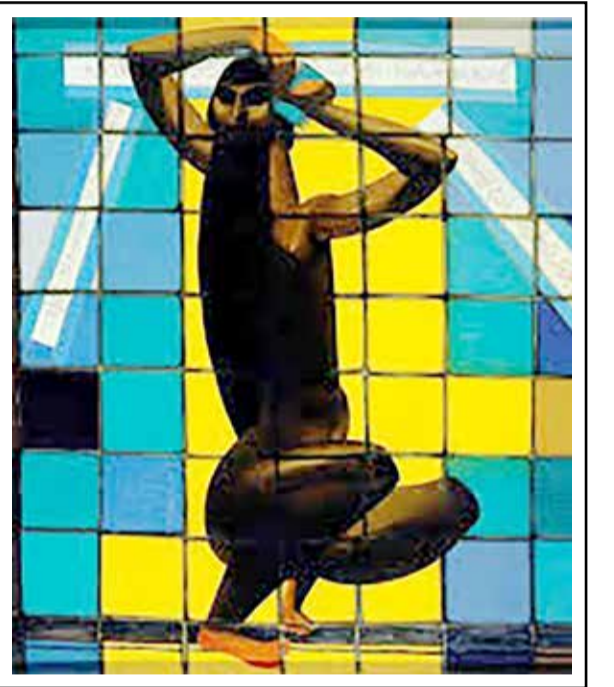
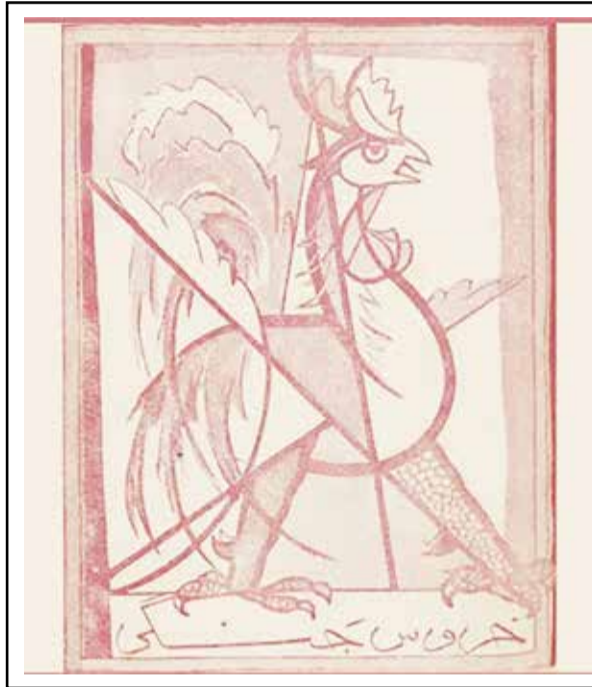

به بهانه زادروز جلیل ضیاپور

بانگ پرطنین «خروس جنگی» هنر معاصر ایران

روزبه صدر

در مسیر دست به دست شدن گفتمان‌های هنری از سنت به مدرنیسم، «مکتب خروس جنگی» یکی از نخستین و پربارترین جریان‌های هنری ایران معاصر شمرده می‌شود. فارغ از اینکه اساساً زمینه‌های پذیرش هنر مدرن در دهه‌های آغازین قرن حاضر تا چه اندازه مهیا بود یا شکل‌گیری چنین جریان‌هایی با چه اقتضائاتی می‌بایست همراه می‌شد، نخله‌های پیش‌برنده‌ی هنر نوگرایی ایران هر یک به نوعی در پاسخ دادن به اقتضائات زمانه خود کوشیده‌اند. اما مکتب خروس جنگی به پیش قراولی جلیل ضیاپور به عنوان یکی از شاخص‌ترین این جریان‌ها صاحب چه خصلت‌هایی است و چگونه در مسیر استقرار نوگرایی در هنر ایران اثر گذار بوده است؟

مجمعی پیشرو در طرح عرصه‌های هنری نو

خروس جنگی انجمنی هنری بود

یادداشت

نگاهی به آفرینش هنری بهرام دبیری

اشیا، طبیعت و پیکره‌های بشری

نادر کمالوند

بهرام دبیری در نقاشی‌هایش گستره‌ای بی‌نهایت به میان می‌کشد و سطح بومش را پهنه گسترده تمام جهان در نظر می‌گیرد. تصویرهایی که او پیش‌رو می‌گذارد جستجویی است از سوی یک انسان برای درک انسان‌های دیگر. لحظه‌هایی است که نقاش خاطراتی جمعی را خطاب قرار می‌دهد. اما نقاشی‌های او فقط بازگویی نیست؛ از لحظه‌ای که قلم‌روی بوم گذاشته می‌شود نقاش از لحظه‌ای که قلم‌روی بوم که ذهن او را به طور کامل در اختیار می‌گیرد. اتفاقاتی که روی بوم می‌افتد نیز مثل خود زندگی پیچیده و متغیر است و در این میان نقاش با همه دنیای متغیر زیر دست و قلمش زندگی کرده است، وجود عناصر نمادین به نقاش کمک می‌کند تا در ترکیبی دلخواه به فضای ذهنی‌اش نزدیک‌تر شود. او ذهن خود را در میان اشیا، طبیعت و پیکره‌های بشری می‌نهد.

دبیری در بیان اسطوره‌گرایی‌ها خود شیوه زیست انسان را واکاوی می‌کند. او در پی طرح معانی و مفاهیمی است که در گستره حیات تاریخی بشر ماهیتی متعارف یافته‌اند و شاید به همین علت کشف آن‌ها دشوار می‌آید. به زعم او

که در سال ۱۳۲۷ توسط جلیل ضیاپور با کمک همفکرانش بنیان‌گذاری شد. این انجمن، مجمعی پیشرو در زمینه طرح عرصه‌های هنر نو خاصه ادبیات، تئاتر، موسیقی و نقاشی بود و نیز چاپ مجله‌ای با همین نام اقدام کرد. در این سال‌ها که بحث در زمینه نقاشی مدرن اوج می‌گرفت، انجمن و مجله‌ی خروس جنگی مرکز مبادلات فرهنگی-هنری و از نخستین پایگاه‌های ترویج و معرفی نوگرایی در هنر ایران بود. این انجمن به زودی در میان هنردوستان اعتبار کسب کرد و به صورت مرکز تجمع هنرمندان نوگرای آن روز ایران درآمد. به این ترتیب انجمن هنری خروس جنگی موج جدیدی را در هنر ایران آغاز کرد و البته به جدلی ۱۰ ساله میان سنت‌گرایان و نوگرایان دامن زد. دهه‌ها بعد در سال ۱۳۵۵ نشریه انگلیسی‌زبان شورای عالی فرهنگ و هنر نوشت: «نقاشی معاصر ایران در سال ۲۹-۱۳۲۸ در عرصه‌ی مجادله‌ی هنر کهنه و نسو، از طریق نقاشی‌ها و نوشته‌های جلیل ضیاپور وارد مرحله‌ی تازه‌ای شد.» به عنوان

هنرمندان شاخصی که با خروس جنگی همراهی داشتند از نیمه‌بوشیچ، بهمن محمص، سهراب سپهری، منوچهر شیبانی و بسیاری دیگر از هنرمندان نوجوی آن دهه می‌توان نام برد که در دفتر این انجمن گرد هم جمع می‌شدند و به بحث و جدل و گفتگو می‌پرداختند. نیمه‌بوشیچ به نشانه‌ی همکاری با انجمن و مجله‌ی خروس جنگی از شعر «شهر صبح» شروع کرد که در شماره‌ی اول آن مجله چاپ شد. در حقیقت نیما شعر «از شهر صبح» را به عنوان همراهی با جنبش هنری «خروس جنگی» سروده و آن شعر این است: «قوقولی قو خروس می‌خواند/ از درون نهفت خلوت ده/ بانوایش از او ره آمد/ مزده می‌آورد به گوش آزادی/ می‌نماید رهش به آبادان/ کاروان را در این خراب آبادی/ قوقولی قو گشاده شد دل و گوش/ صبح آمد خروس می‌خواند.»

باز تاب هویت ایرانی در دنیای نو
جلیل ضیاپور خود در باره‌ی چگونگی تشکیل انجمن و نشریه خروس جنگی می‌گوید: وقتی که

انجمن و مجله خروس جنگی مرکز مبادلات فرهنگی-هنری و از نخستین پایگاه‌های ترویج و معرفی نوگرایی در هنر ایران بود. این انجمن و مکتب هنری در اواخر دهه ۲۰ شمسی در میان هنردوستان اعتباری ویژه کسب کرد و به صورت مرکز تجمع هنرمندان نوگرای آن روز ایران درآمد

من در سفر اول (۱۳۲۷ ش) از فرانسه برگشتم با دو نفر دیگر از همفکرانم که پیشنهادهای مناسبی در پیشبرد هنر داشتند انجمن هنری خروس جنگی را در آتلیه‌ام بنیاد نهادیم. هدف ما بر این بود که با الهامات ملی هنر نومی را و چه‌ی برداشت‌های مان در سه رشته‌ی هنرهای تجسمی، ادبیات و تئاتر قرار دهیم. من می‌خواستم هویت

ملی‌مان را با الهام‌گیری از موارث خود، به دنیای نو وارد کنیم، بی‌آنکه مقلد باشیم و یا اینکه بگذاریم مقلد باشیم. نام خروس جنگی را غلامحسین غریب پیشنهاد کرد. خروس از نظر ظاهر اندام، موجودی قرص و مهاجم و از نظر رنگ آمیزی جلوه‌گر، از نظر هویت (در ادبیات قدیم ما) نماینده فرشته بهمن و به عنوان طلایه، وظیفه‌اش بیداری مردم بود. پس از آمدن به ایران متوجه شدم که هنر ما از دنیا خیلی دور است و تصویرسازی و نقاشی ما یک تقلید بی‌متناهی است. پس می‌بایست مبارزه‌ای انجام می‌گرفت، مبارزه میان کهنه‌پرستی و سنت‌گرایی به دور از واقعیات زمانه و این موضوع نیاز به برنامه‌ریزی دقیقی داشت. به نقاشی هندسی، بی‌توجه‌نباشیم. اکثر نقاشان، از ویژگی‌های شکل‌های کائنات به جهان هندسی رسیده‌اند. پاسخ به اعتراض متظاهرین به هنرشناسی، خاموشی است. دنیا پر است از ثابت‌قدمانی که هرگز منتظر تشویق این و آن نبوده‌اند و به خاطر هیچ مشکلی هم، با پس‌نکشیده‌اند. زندگانی در هر زمانه‌ای، راه‌خاص‌خود را دارد و هنرمند هم به ناچار راه خاص‌ایسین زمانه‌اش را دنبال می‌کند. رنگ، دنیای همه کس به ویژه دنیای نقاش است. او، از آن‌ها همانند نت موسیقی با کلمات-اماساده و منسجم- بهره می‌گیرد. نقاشی، خود دارای موسیقی و شعر مخصوص به خود است و شعر و موسیقی اضافی مخل آن است.»

شهادت گفتار و بی‌پروایی در روشنگری

غلامحسین نامی، هنرمند نوگرای ایرانی در توصیف جلیل ضیاپور به عنوان سردمدار مکتب هنری خروس جنگی می‌گوید: «نقش ضیاپور در روند جنبش نوگرایی در مملکت مانه بیشتر به خاطر آثار هنری او که جایگاه بسیار ارزشمندی هم دارند، بلکه بیشتر به دلیل آن شهادت گفتار و بی‌پروایی در روشنگری و اعتقاد و ایمانی بود که به راه خودش داشت. نظریه‌پردازانی‌ها،

نه تنها آثار هنری، بلکه نظریه‌پردازانی‌ها، بحث‌ها و سخنرانی‌های جلیل ضیاپور در جامعه آن روزگار روشنگری می‌کرد. او به جنبش نوگرایی در هنر و در فضایی پر از جنگ و جدال جایگاه بخشید و در روند جنبش نوگرایی ایران مر تبه‌ای ویژه را باید برای او در نظر گرفت

بحث‌ها و سخنرانی‌های او بود که در جامعه روشنگری می‌کرد. او به جنبش نوگرایی در فضایی پر از جنگ و جدال جایگاه بخشید و اگر امروز همه ما از آن استفاده می‌بریم مدیون فعالیت‌ها و نگاه او است. وقتی خاطرات ضیاپور را می‌خوانید می‌بینید چه درگیری‌های عجیب و غریبی را از سر گذرانده است. دو گروه در آن دوره با تمام فعالیت‌ها و نگاه ضیاپور به مخالفت برمی‌خیزند. یکی شاگردان کمال‌الملک که در حقیقت رئالیست‌ها بودند و به شدت با نظریات او مخالفت می‌کردند و دیگر گروه‌های سیاسی چپ که معتقد بودند هنر باید در خدمت توده باشد و به زعم آن‌ها حرف‌هایی که ضیاپور می‌زد اصلاً جایگاهی نداشت. بعد می‌بینیم که این دو گروه علیه خروس جنگی با هم ائتلاف می‌کنند. ایستادن در مقابل چنین ناملامباتی قدرت تحمل بالایی می‌خواهد که این مرد البته در کنارش حسن شیروانی و غلامحسین قریب در انجمن خروس جنگی این ایستادگی را با تمام توان دنبال می‌کنند. بعدها می‌بینیم که مجله خروس جنگی را توقیف می‌کنند و به جایش مجله «کوبر» راه می‌افتد که آن هم توقیف می‌شود و مجله «پنجه خروس» که به همین سر نوشت دچار می‌شود؛ اما در شرایطی که همه این نشریات توقیف می‌شوند مبارزه آنان همچنان ادامه پیدامی‌کند.»

روح اساطیری در نقاشی‌هایش دارد و پیوندی میان عصر ما و اسطوره‌های باستان، و نحوه باززایی و تداوم این اسطوره‌ها در اشکال مدرن را پی می‌گیرد. اسطوره‌هایی که همه‌باز تولید شده و تغییر یافته‌اند با این حال او منشأ پیدایش دوام عالم و مظاهر هستی می‌شماردشان. در اغلب نقاشی‌های دبیری نمایش فضا به صورت تلفیقی از فضا سازی شبه واقع‌نما و دوبعدی صورت می‌گیرد. او بدون رعایت قواعد سه‌بعدنمایی در کلیت اثر، ساختار ترکیب خود را از مکان‌های مختلف به طور مساوی و به طور هم‌زمان شکل می‌دهد و در عین حال سعی می‌کند با نمایش هم‌زمان رویدادها در مکان‌های

بوم خبر

بررسی آثار ابوالحسن صدیقی در موزه هنرهای ملی

نشست مجازی «نگاهی به آثار استاد ابوالحسن صدیقی در موزه هنرهای ملی» روز شنبه ۱۳ اردیبهشت ماه با کارشناسی ناهیدنجفی خلج برگزار شد. مدیر موزه هنرهای ملی ایران بابیان اینکه تعدادی از مجسمه‌های استاد صدیقی در سال ۹۸ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است افزود: ۲ مجسمه بسیار نفیس از استاد صدیقی در موزه هنرهای ملی در نمایش عموم قرار دارد که به دلیل تعطیلی موزه‌ها در شرایط کنونی به صورت مجازی به علاقه‌مندان معرفی می‌شود. علی‌اکبر زاهد مقدم گفت: آثار مجسمه‌های استاد صدیقی در موزه هنرهای ملی که به عنوان سیاه‌نونی‌زن یا حاج مقبل شناخته می‌شود از ارزشمند موزه است که توصیف آن می‌تواند برای تمام علاقه‌مندان به فرهنگ جذاب باشد. مدیر موزه هنرهای ملی ایران خاطر نشان کرد: آثار شاخص موزه هنرهای ملی به صورت مجازی در قالب پادکست، ویدئو کست و نمایشگاه عکس مجازی معرفی می‌شود.

نمایشگاه مجازی تاپستری‌ها در گالری سعدآباد

نمایشگاه مجازی تاپستری‌های فریبار و فر برای نخستین بار از ۱۲ اردیبهشت ۹۹ در گالری هنرهای ملی کاخ سعدآباد به نمایش درآمده است. این نمایشگاه مجازی با عنوان «افتن» در گالری هنرهای ملی سعدآباد، ساعت ۱۸ جمعه ۱۲ اردیبهشت به شکل مجازی از طریق لایو صفحه اینستاگرام گالری به آدرس saadabad_national_art_gallery افتتاح شد. بافته‌های فریبار و فر در ادامه تجربه‌های جدید اوست؛ هنگامی که پنج سال پیش تصمیم گرفت با شیوه دیگری جز تصویرسازی که در آن ریشه گرفته بود، آثار خود را پدید آورد. تاپستری قدیمی هزاران ساله در جهان دارد روز به مجموعه‌ای از فایبر آرت یا هنر الیاف است و به طور معمول به دیوار آویخته می‌شود. تصویر روی تاپستری توسط بافته شدن بود روی تار (ر کردن بود از میان نخ‌های تار) به وجود می‌آید که بر اساس الگو و طرح مورد نظر از رنگ‌های متفاوتی تشکیل می‌شود. بنابراین در تاپستری تصاویر ساختاری از خود پارچه هستند. به طور کلی کلمه تاپستری (tapestry) به نوعی ساختار بافتندگی اشاره دارد که برای به‌وجود آوردن تصاویر روی پارچه به کار برده می‌شود. این نوع بافته‌ها در ابعاد و حجم‌های کوچک و دیوار کوب و احجام پیکره‌مانند، کاربرد می‌کنند و همچون تابلوهای نقاشی و مجسمه‌ها را در برای زیبایی‌سازی محیط و گرمابخشی به فضای مورد نظر، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

انتشار فر اخوان دوازدهمین نمایشگاه دوربین.نت

دوربین.نت؛ سایت تخصصی عکس و عکاسی دوازدهمین نمایشگاه عکس‌های برتر سال خود را بر گزار می‌کند. این نمایشگاه غیر رقابتی بوده و در نهایت ۳۰۰ فریم از عکس‌های آرسالی و از هر عکاس یک فریم عکس در نمایشگاهی در تهران و شهرهای منتخب روی دیوار می‌رود و پس از آن در سایت و کتاب نمایشگاه منتشر خواهد شد. عکاسان با هر گرایش، ژانر و هر نوع دوربینی می‌توانند یک یا دو عکس منتخب و برتر سال ۹۸ خودشان را ایمیل کنند. حضور برای تمامی عکاسان در این نمایشگاه آزاد و رایگان است. عکس‌ها توسط دو تیم هیات انتخاب و در دو مرحله برای نمایشگاه، سایت و کتاب انتخاب می‌شود. با توجه به شیوع ویروس کرونا و تعطیلی گالری‌ها زمان بندی و زمان برگزاری نمایشگاه به اطلاع خواهد رسید. تمام اخبار مربوط به نمایشگاه از طریق ایمیل ارسال می‌شود. برای اطلاعات بیشتری می‌توانید به سایت نمایشگاه به آدرس top.doorbin.net مراجعه کنید.